

NAJČASTEJŠIE OTÁZKY

*na účely náležitého
informovania pacientov o
cezhraničnej zdravotnej
starostlivosti¹*

Najčastejšie otázky

na účely náležitého informovania pacientov o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti¹

Prichádzajúci pacienti*

Nariadeniami o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009* aj smernicou 2011/24/EÚ* sa udeľuje právo na prevzatie nákladov na lekárske ošetrovanie* v ktorejkoľvek inej krajine EÚ*/EHP*. Rozsah hradených služieb zdravotnej starostlivosti, podmienky prístupu k lekárskemu ošetrovaniu*, ako aj finančné dôsledky môžu byť rôzne v závislosti od systému, v rámci ktorého sa pacientovi poskytne liečba v zahraničí. Preto je veľmi dôležité, aby boli pacienti náležite informovaní o rôznych dôsledkoch liečby podľa jedného alebo druhého právneho nástroja EÚ.

Poskytovať odchádzajúcim* aj prichádzajúcim pacientom* jasné a dostupné informácie o ich právach a nárokoch na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť* je úlohou národných kontaktných miest*. Pacienti, ktorí cestujú z ktoréhokoľvek iného členského štátu* EÚ*/EHP*, využijú funkciu národného kontaktného miesta v krajine, v ktorej je liečba poskytovaná*, aby sa informovali o zahraničnom systéme zdravotnej starostlivosti a o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, aby tak mohli okrem iného cestovať s väčšou sebadôverou a vedomím, že liečba, ktorú chcú dostať, im bude poskytnutá v súlade s určitými normami kvality a bezpečnosti a že v prípade výskytu problémov budú mať svoje práva a nároky.

Národné kontaktné miesta môžu v rámci svojej úlohy národného kontaktného miesta v krajine, v ktorej je liečba poskytovaná*, použiť na poskytovanie informácií na svojom webovom sídle alebo ako východisko pri osobnom poradenstve poskytovanom prichádzajúcim pacientom tento vzor s najčastejšími otázkami.

Na účely použitia na webovom sídle vášho národného kontaktného miesta alebo v rámci komunikácie s pacientmi môžete skopirovať celé nasledovné znenie alebo jeho časť.

Vyhlasenie o odmietnutí zodpovednosti

Tento dokument bol vypracovaný ako súčasť programu v oblasti zdravia (2014–2020) v rámci osobitnej zmluvy s Výkonnou agentúrou pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potravinu (CHAFEA), ktorá koná na základe mandátu Európskej komisie. Obsah tejto správy predstavuje názory dodávateľa, ktorý za ňu nesie výhradnú zodpovednosť. V žiadnom prípade neodráža názory Európskej komisie a/alebo agentúry CHAFEA ani žiadneho iného orgánu Európskej únie. Európska komisia ani agentúra CHAFEA neručia za správnosť údajov uvedených v tejto správe ani nepreberajú zodpovednosť za akékoľvek použitie tejto správy tretími stranami.

¹ Ku každému slovu alebo pojmu v týchto najčastejších otázkach, po ktorom priamo nasleduje hviezdica (*), sa v priloženom abecednom glosári uvádzajú zodpovedajúce vymedzenia a vysvetlenia pojmov.

Prehľad

Práva pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť
Čo ak náhle ochorím alebo sa zraním počas pobytu v tejto krajine, napríklad počas dovolenky, rodinnej návštevy, služobnej cesty alebo výmenného študijného pobytu?
Kde mám požiadať o európsky preukaz zdravotného poistenia*?
Ako zistím, na koho sa treba obrátiť a ktorého poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo ktorú nemocnicu navštíviť v prípade náhleho ochorenia alebo zranenia v zahraničí?
Mám počas svojej krátkodobej návštevy nárok na dialýzu obličiek, kyslíkovú terapiu alebo chemoterapiu? Mám počas pobytu v zahraničí nárok na akúkoľvek zdravotnú starostlivosť súvisiacu s mojím tehotenstvom?
Mám právo vycestovať do tejto krajiny s výslovným cieľom získať prístup k zdravotnej starostlivosti?
Aké sú práva a nároky cezhraničného pracovníka* na zdravotnú starostlivosť?
Čo ak mám bydlisko v inej krajine, než je krajina, podľa ktorej právnych predpisov o sociálnom zabezpečení som poistený?
Prístup k zdravotnej starostlivosti
Aké mám možnosti liečby?
Musím predložiť dokument alebo povolenie od svojej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia* v domovskej krajine?
Potrebujem odporúčanie?
Kde nájdem informácie o poradcovkách?
Môže ma miestny poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo nemocnica odmietnuť prijať ako zahraničného pacienta?
Predpisy
Môžem počas pobytu v zahraničí predložiť v miestnej lekární predpis vystavený v mojej domovskej krajine?
Môžem v lekární vo svojej domovskej krajine predložiť predpis vystavený v zahraničí?
Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a nemocnice
Ako nájdem poskytovateľa zdravotnej starostlivosti?
Ako nájdem nemocnicu, ktorá poskytuje liečbu, ktorú chcem dostať?
Kde nájdem viac informácií o konkrétnom poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti alebo nemocnici?
Ako zistím, či sú nemocnica alebo zdravotnícke zariadenie, do ktorých chcem ísť, prístupné pre pacientov so zdravotným postihnutím?
Ako nájdem poskytovateľa zdravotnej starostlivosti?
Kvalita liečby
Ako môžem mať istotu, že liečba bude poskytnutá podľa určitých noriem kvality a bezpečnosti?
Ako môžem mať istotu, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, na ktorého sa chcem obrátiť, je kvalifikovaný na výkon lekárskej praxe a má dobrú povesť?
Náhrada a náklady
Môže mi miestny poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo nemocnica účtovať vyššie poplatky preto, lebo som zahraničný pacient?
Kde nájdem viac informácií o cenách liečby?
Aké mám možnosti, aby niektoré náklady prevzala moja štátna zdravotná služba*/poskytovateľ zdravotného poistenia* v mojej domovskej krajine?
Musím zaplatiť vopred, ak mám predchádzajúce povolenie* od mojej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia* v mojej domovskej krajine?

Ak musím zaplatiť vopred, ktorú inštitúciu mám požiadať o náhradu?
Práva pacientov
Čo ak nesúhlasím s liečbou alebo lekársnym zákrokom, ktoré navrhne poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v zahraničí?
Kde nájdem informácie o svojich právach pacienta v tejto krajine?
Následná starostlivosť
Čo ak potrebujem následnú starostlivosť po liečbe alebo lekárskom zákroku, ktoré mi boli poskytnuté v zahraničí?
Zdravotné záznamy a jazyk
Kde nájdem viac informácií o jazyku používanom pri poskytovaní liečby?
Musím zariadiť tlmočenie ja, ak z dôvodu jazykovej bariéry nerozumiem svojmu ošetrojúcemu poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti?
Čo by mal poskytovateľ zdravotnej starostlivosti zdokumentovať v mojich zdravotných záznamoch?
Mám právo na prístup k svojim zdravotným záznamom?
Ako zabezpečím prenos svojich zdravotných záznamov do svojej domovskej krajiny?
Sťažnosti a profesijné pochybenie
Čo ak nie som spokojný s poskytnutou liečbou alebo ak sa vyskytnú problémy?
Na koho sa treba obrátiť, ak chcem získať viac informácií o svojich možnostiach podať sťažnosť a požiadať o nápravu?
Ako môžem získať istotu, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti má poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania alebo podobné záruky v prípade výskytu problémov?
Národné kontaktné miesta
Čo sú národné kontaktné miesta*?
Ako kontaktovať národné kontaktné miesto*?

① Práva pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť

1.1. Liečba, ktorá je z medicínskeho hľadiska nevyhnutná, počas krátkodobého pobytu

Čo ak náhle ochorím alebo sa zraním počas pobytu v tejto krajine, napríklad počas dovolenky, rodinnej návštevy, služobnej cesty alebo výmenného študijného pobytu?

Návštevníci z iných krajín EÚ*/EHP* alebo zo Švajčiarska* majú počas svojho pobytu nárok na akúkoľvek liečbu, ktorá sa stane medicínskeho hľadiska nevyhnutnou*.

Liečba, ktorá je z medicínskeho hľadiska nevyhnutná*, je liečba z dôvodu náhleho ochorenia alebo zranenia počas krátkodobej návštevy, napríklad počas dovolenky, služobnej cesty, rodinnej návštevy alebo výmenného študijného pobytu, ktorú nemožno odložiť a ktorá vám musí byť poskytnutá s cieľom zabrániť tomu, aby ste sa museli vrátiť domov pred koncom plánovaného trvania vášho pobytu.

Podľa právnych predpisov EÚ majú občania EÚ*/EHP* alebo Švajčiarska* nárok na prevzatie nákladov na zdravotnú starostlivosť poskytnutú v zahraničí na základe svojho sociálneho poistenia/nárokov na služby verejného zdravia v domovskej krajine. Najbežnejším spôsobom, ako využiť prevzatie nákladov, je predložiť európsky preukaz zdravotného poistenia* ošetrojúcemu poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti alebo nemocnici. S európskym preukazom zdravotného poistenia* budete mať nárok na liečbu, ktorá je z medicínskeho hľadiska nevyhnutná*, podľa *nariadení o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009**. Budete ošetrovaný ako domáci pacient s verejným zdravotným poistením a vaše náklady budú prevzaté podľa rovnakého spôsobu platby a sadzieb, ktoré platia pre domácich pacientov.

Upozorňujeme, že váš európsky preukaz zdravotného poistenia* sa dá použiť len vtedy, ak ste ošetrovaný v nemocnici alebo poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý je zmluvne viazaný/prepojený so systémom sociálneho zabezpečenia a je oprávnený poskytovať služby, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia. Viac informácií o tom, ktorí poskytovatelia zdravotnej starostlivosti sú zaregistrovaní v systéme sociálneho zabezpečenia, vám môže poskytnúť miestna štátna zdravotná služba*/poskytovateľ zdravotného poistenia* alebo národné kontaktné miesto* krajiny vašej návštevy.

Ak ste ošetrovaný bez platného európskeho preukazu zdravotného poistenia* alebo nemôžete použiť svoj preukaz, napríklad preto, lebo ste ošetrovaný v súkromnej nemocnici, buď zaplatíte za liečbu sám, alebo môžete požiadať o spätnú náhradu svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zdravotného poistenia* po návrate domov podľa *smernice 2011/24/EÚ**. Podľa smernice 2011/24/EÚ budete mať nárok na prevzatie nákladov, ako keby bola liečba poskytnutá vo vašej domovskej krajine. Uplatní sa preto spôsob platby a sadzby vašej domovskej krajiny*.

Ak chcete získať viac informácií o svojich právach a nárokoch na liečbu, ktorá je z medicínskeho hľadiska nevyhnutná*, počas vášho pobytu, obráťte sa na svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zdravotného poistenia* alebo národné kontaktné miesto* vo vašej domovskej krajine*. Poskytnú vám všetky potrebné informácie o európskom preukaze zdravotného poistenia*, napríklad o tom, kde požiadať o preukaz a pri akom ošetrení ho použiť, o prevzatí nákladov, o tom, čo robiť, ak váš preukaz nie je akceptovaný atď.

Kde mám požiadať o európsky preukaz zdravotného poistenia*?

Európsky preukaz zdravotného poistenia* (EPZP*) je bezplatný preukaz, ktorý vydáva vaša štátna zdravotná služba*/poskytovateľ zákonného zdravotného poistenia* ako dôkaz, že sa na vás vzťahuje systém sociálneho zabezpečenia vo vašej domovskej krajine*, a teda v nej máte nárok na verejnú

zdravotnú starostlivosť. Preukaz EPZP* vám umožňuje prístup k prevzatíu nákladov na liečbu, ktorá je z medicínskeho hľadiska nevyhnutná*, počas krátkodobého pobytu v inej krajine EÚ*/EHP* alebo vo Švajčiarsku*, napríklad počas dovolenky alebo výmenného študijného pobytu.

O európsky preukaz zdravotného poistenia* môžete požiadať svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zákonného zdravotného poistenia*. Pred cestou do zahraničia sa uistite, že je váš preukaz platný. V prípade potreby sa uistite, že ste si predĺžili platnosť preukazu v dostatočnom predstihu.

Ako zistím, na koho sa treba obrátiť a ktorého poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo ktorú nemocnicu navštíviť v prípade náhleho ochorenia alebo zranenia v zahraničí?

Národné kontaktné miesto* krajiny vášho pobytu vám môže poskytnúť viac informácií o tom, čo robiť a na koho sa obrátiť v prípade, že počas svojho pobytu v zahraničí náhle ochoriete alebo sa zraníte.

V prípade núdze počas pobytu v EÚ* alebo vo Švajčiarsku volajte na číslo 112. Európske tiesňové číslo 112 je dostupné všade v EÚ* a je bezplatné. Ak potrebujete okamžitú lekársku pomoc, zavolajte na číslo 112 a získate tak priamy prístup k policajnej pomoci, službám záchranej zdravotnej pomoci alebo hasičským a záchranným službám.

Mám počas svojej krátkodobej návštevy nárok na dialýzu obličiek, kyslíkovú terapiu alebo chemoterapiu? Mám počas pobytu v zahraničí nárok na akúkoľvek zdravotnú starostlivosť súvisiacu s mojím tehotenstvom?

Váš európsky preukaz zdravotného poistenia* sa vzťahuje aj na situáciu, keď trpíte chronickou chorobou (ako je cukrovka, astma, rakovina alebo chronické ochorenie obličiek) alebo keď ste tehotná a vopred viete, že počas svojho pobytu možno budete potrebovať lekárske ošetrovanie*. Pokiaľ výslovným účelom vašej cesty nie je získať prístup k lekárskej pomoci*, napríklad porodiť alebo podstúpiť liečbu v súvislosti s tehotenstvom alebo chronickou chorobou, bude sa to považovať za liečbu, ktorá je z medicínskeho hľadiska nevyhnutná* podľa nariadení o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009*.

Upozorňujeme, že v prípade životne dôležitej starostlivosti, ktorá si vyžaduje špecializované vybavenie alebo personál, by ste sa mali vopred dohodnúť s nemocnicou alebo so zdravotníckym zariadením, v ktorom chcete podstúpiť liečbu. Takto môže zahraničná inštitúcia zabezpečiť dostupnosť a kontinuitu vašej liečby počas vášho pobytu v zahraničí. Príkladmi takejto liečby sú dialýza obličiek, kyslíková terapia, špeciálna liečba astmy a chemoterapia.

1.2. Plánované lekárske ošetrovanie v zahraničí

Mám právo vycestovať do tejto krajiny s výslovným cieľom získať prístup k zdravotnej starostlivosti?

Ak máte nárok na zdravotnú starostlivosť v rámci systému sociálneho zabezpečenia krajiny EÚ*/EHP*, máte právo vyhľadať zdravotnú starostlivosť aj v ktorejkoľvek inej krajine EÚ*/EHP* alebo vo Švajčiarsku*, ktorá sa tiež označuje ako plánovaná liečba* v zahraničí, a využiť prevzatie nákladov zo strany vašej domovskej krajiny*.

Máte právo na prístup k zdravotnej starostlivosti vrátane:

- lekárskej diagnózy,
- lekárskeho ošetrovania,
- predpisu, výdaja a poskytnutia liekov a zdravotníckych pomôcok.

Môžete využiť prevzatie nákladov na plánovanú liečbu* v inej krajine EÚ*/EHP* v súlade s dvomi rôznymi právnymi nástrojmi EÚ: s nariadeniami o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004

a č. 987/2009* a so smernicou 2011/24/EÚ*.

Oba spôsoby vedú k rôznym dôsledkom pre pacientov, pokiaľ ide o právny základ, rozsah pôsobnosti, príslušné orgány, podmienky povolenia, platné sadzby náhrad, platobné postupy a formality, ako aj o úroveň vlastného príspevku pacienta. Uistite sa, že ste vždy dobre informovaný o akýchkoľvek finančných a iných dôsledkoch ešte pred cestou do zahraničia.

Podľa nariadení o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009*

- pred cestou do zahraničia musíte vždy dostať predchádzajúce povolenie* (v oboch nariadeniach sa označuje ako „oprávnenie“) od svojej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia*,
- máte nárok na prevzatie nákladov, ako keby ste boli poistený v rámci systému sociálneho zabezpečenia krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*,
- príslušná liečba musí byť zahrnutá do škály nemocenských dávok hradených v rámci systému sociálneho zabezpečenia krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná* (aj keby ste mali nárok na prevzatie nákladov v prípade, že by sa liečba poskytla vo vašej domovskej krajine*),
- využívate rovnaký spôsob platby a sadzby ako domáci pacienti s verejným zdravotným poistením.

Podľa smernice 2011/24/EÚ*

- zvyčajne nie je potrebné predchádzajúce povolenie* od vašej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia. V prípade niektorých zdravotných služieb, ako je nemocničná liečba alebo vysoko špecializovaná a nákladná liečba, sa však môže vyžadovať predchádzajúce povolenie*,
- máte nárok na prevzatie nákladov, ako keby bola liečba poskytnutá vo vašej domovskej krajine*,
- príslušná liečba musí byť zahrnutá do škály nemocenských dávok hradených v rámci systému sociálneho zabezpečenia vašej domovskej krajiny* (nárok na prevzatie nákladov máte len vtedy, keby boli vaše náklady prevzaté aj v prípade poskytnutia liečby vo vašej domovskej krajine),
- najskôr budete musieť zaplatiť za liečbu sám. Späť po návrate domov môžete požiadať o náhradu svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zdravotného poistenia*. Tí uplatnia rovnakú sadzbu náhrady ako pri liečbe poskytnutej vo vašej domovskej krajine*.

Pred cestou do zahraničia s cieľom získať prístup k zdravotnej starostlivosti sa vždy najskôr poraďte so svojou štátnou zdravotnou službou*/poskytovateľom zdravotného poistenia* vo vašej domovskej krajine. Navyše národné kontaktné miesto*, ktoré sa nachádza vo vašej domovskej krajine*, vám poskytne všetky potrebné informácie o vašich právach a nárokoch na ošetrovanie v zahraničí v súlade s nariadeniami o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009* a so smernicou 2011/24/EÚ*.

Aké sú práva a nároky cezhraničného pracovníka* na zdravotnú starostlivosť?

Podľa právnych predpisov EÚ sa cezhraničný pracovník* vymedzuje ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá má bydlisko a pracuje v dvoch rôznych členských štátoch EÚ*/EHP* alebo vo Švajčiarsku* a ktorá sa zvyčajne vracia do svojej krajiny bydliska denne alebo aspoň raz za týždeň. Cezhraniční pracovníci* majú nárok na zdravotnú starostlivosť v krajine zamestnania aj v krajine bydliska.

Cezhraničný pracovník musí štátnej zdravotnej službe*/poskytovateľovi zdravotného poistenia* krajiny, v ktorej podlieha právnym predpisom o sociálnom zabezpečení (krajina zamestnania), predložiť formulár S1*. Formulár S1* musí byť predložený orgánu sociálneho zabezpečenia krajiny bydliska. Tak cezhraničný pracovník spolu so svojimi rodinnými príslušníkmi získa nárok na zdravotnú starostlivosť v oboch krajinách podľa príslušných právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia, pričom v každej krajine bude mať rovnaké práva a nároky ako domáci pacienti s verejným zdravotným poistením.

Ak chcete získať viac informácií o svojich právach a nárokoch cezhraničného pracovníka*, obráťte sa

na svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zdravotného poistenia*.

1.3. Zdravotná starostlivosť, keď žijete v zahraničí

Čo ak mám bydlisko v inej krajine, než je krajina, podľa ktorej právnych predpisov o sociálnom zabezpečení som poistený?

Väčšinu času budete mať nárok na zdravotnú starostlivosť len v krajine svojho bydliska, bez ohľadu na to, či je to v mene inej krajiny, podľa ktorej právnych predpisov o sociálnom zabezpečení ste poistení.

V niektorých prípadoch však pacientom môže ostať nárok na zdravotnú starostlivosť v krajine ich sociálneho poistenia alebo v krajine predchádzajúceho výkonu práce:

(! Rodinní príslušníci cezhraničného pracovníka s bydliskom v krajine uvedenej v prílohe III k nariadeniu (ES) č. 883/2004* sú vylúčení z osobitných úprav uvedených ďalej v texte)

- (Vyslani) pracovníci vrátane cezhraničných pracovníkov* s bydliskom v inej krajine, než je krajina výkonu práce a sociálneho poistenia, majú nárok na zdravotnú starostlivosť počas pobytu v krajine výkonu práce na náklady tejto krajiny a v súlade s jej právnymi predpismi, akoby dotknutá osoba mala bydlisko v tejto krajine.
- Dôchodcovia s bydliskom mimo krajiny, v rámci ktorej systému sociálneho poistenia sú poistení, môžu mať nárok na zdravotnú starostlivosť počas pobytu späť v krajine svojho sociálneho poistenia na náklady tejto krajiny a v súlade s jej právnymi predpismi, akoby dotknutá osoba mala bydlisko v tejto krajine [platí len vtedy, ak sa krajina sociálneho poistenia rozhodla pre túto úpravu a je uvedená v prílohe IV k nariadeniu (ES) č. 883/2004*].
- Cezhraničným pracovníkom na dôchodku ostáva nárok na liečbu v krajine, kde naposledy vykonávali pracovnú činnosť, pokiaľ ide o pokračovanie liečby, ktorá sa už začala počas ich výkonu práce. V niektorých prípadoch ostane cezhraničnému pracovníkovi na dôchodku nárok na zdravotnú starostlivosť v krajine predchádzajúceho výkonu práce bez ohľadu na to, či ide o pokračovanie liečby, a to na náklady tejto krajiny a v súlade s jej právnymi predpismi, akoby dotknutá osoba mala bydlisko v tejto krajine. Bude to tak v prípade, ak pracovník pracoval ako cezhraničný pracovník aspoň dva roky za posledných päť rokov, ktoré predchádzali dňu nadobudnutia účinnosti jeho dôchodku, pričom členský štát predchádzajúceho výkonu práce aj krajina sociálneho poistenia si zvolili túto možnosť a sú uvedené v prílohe V k nariadeniu (ES) č. 883/2004*. V takom prípade cezhraničný pracovník na dôchodku musí štátnej zdravotnej službe*/poskytovateľovi zdravotného poistenia* krajiny, v ktorej podlieha právnym predpisom o sociálnom zabezpečení, predložiť formulár S3*. Formulár S3* musí byť predložený orgánu sociálneho zabezpečenia krajiny predchádzajúceho výkonu práce.

② Prístup k zdravotnej starostlivosti

Aké mám možnosti liečby?

Ak hľadáte informácie o svojich možnostiach liečby, mali by ste sa najskôr obrátiť priamo na poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, u ktorého sa chcete dať ošetriť. Bude vás informovať o všetkých možnostiach liečby.

Ak nemáte na mysli konkrétneho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo konkrétnu nemocnicu, obráťte sa na miestne národné kontaktné miesto* v krajine, v ktorej chcete vyhľadať liečbu. Toto miestne národné kontaktné miesto vám poskytne viac informácií o tom, ako vyhľadať a kontaktovať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo nemocnicu, ktorí vám môžu poskytnúť liečbu, ktorú chcete absolvovať.

Musím predložiť doklad alebo povolenie od svojej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa

zdravotného poistenia* v domovskej krajine?

Ked' idete na dovolenku...

Ked' náhle ochoriete alebo sa zraníte počas pobytu v zahraničí, budete musieť predložiť miestnemu poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti alebo nemocnici platný európsky preukaz zdravotného poistenia*. Európsky preukaz zdravotného poistenia* (EPZP*) je bezplatný preukaz, ktorý vydáva vaša štátna zdravotná služba*/poskytovateľ povinného zdravotného poistenia* ako dôkaz, že sa na vás vzťahuje systém sociálneho zabezpečenia vo vašej domovskej krajine*, a teda máte nárok na verejnú zdravotnú starostlivosť. Preukaz EPZP* vám umožňuje prístup k prevzatíu nákladov na liečbu, ktorá je z medicínskeho hľadiska nevyhnutná*, počas krátkodobého pobytu v inej krajine EÚ*/EHP* alebo vo Švajčiarsku*, napríklad počas dovolenky, služobnej cesty alebo výmenného študijného pobytu.

Ked' cestujete do zahraničia s výslovným cieľom absolvovať tam liečbu...

Ked' cestujete do zahraničia s výslovným cieľom získať prístup k zdravotnej starostlivosti, môže sa vyžadovať predchádzajúce povolenie* od vašej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia* vo vašej domovskej krajine.

To, či pred cestou do zahraničia s cieľom vyhľadať liečbu potrebujete predchádzajúce povolenie*, závisí od toho, či uplatníte svoje právo na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť* podľa nariadení o sociálnom zabezpečení* alebo podľa smernice 2011/24/EÚ*, a od druhu zdravotnej starostlivosti, akú si želáte absolvovať. Vo všeobecnosti platí, že pravdepodobne budete potrebovať predchádzajúce povolenie*, ak plánujete absolvovať nemocničnú liečbu alebo v prípade vysoko špecializovanej a nákladnej liečby v zahraničí.

Ak chcete, aby vám bola poskytnutá cezhraničná zdravotná starostlivosť* podľa **nariadení o sociálnom zabezpečení***, vždy sa vyžaduje predchádzajúce povolenie* od vašej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia*, a to v prípade nemocničnej* aj ambulantnej* liečby. Ak sa vaša žiadosť o predchádzajúce povolenie schváli, vaša štátna zdravotná služba*/poskytovateľ zdravotného poistenia* vám vydá formulár S2*, ktorý budete musieť predložiť svojmu ošetrojúcemu poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti v zahraničí ako dôkaz o svojom sociálnom zabezpečení.

Podľa **smernice 2011/24/EÚ*** vo všeobecnosti nie je potrebné predchádzajúce povolenie* od vašej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia. V prípade niektorých ošetrení však zákonodarca EÚ poskytol členským štátom možnosť zaviesť systém predchádzajúceho povolenia*. V každom prípade sa predchádzajúce povolenie* môže vyžadovať len v prípade:

- zdravotnej starostlivosti, ktorá zahŕňa pobyt v nemocnici cez noc,
- zdravotnej starostlivosti, ktorá zahŕňa vysoko špecializovanú a nákladnú zdravotnícku infraštruktúru alebo vybavenie,
- zdravotnej starostlivosti, ktorá predstavuje riziko pre vlastnú bezpečnosť pacienta (bezpečnostné riziko pre pacienta*) alebo riziko pre všeobecné obyvateľstvo (bezpečnostné riziko pre všeobecné obyvateľstvo*),
- zdravotnej starostlivosti poskytovanej poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorá by v jednotlivých prípadoch mohla viesť k vážnym a osobitným obavám týkajúcim sa kvality a bezpečnosti tejto starostlivosti.

Ak chcete získať podrobnejšie informácie o tom, ktorá konkrétna liečba si vyžaduje predchádzajúce povolenie*, obráťte sa na svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zdravotného poistenia* alebo na národné kontaktné miesto* vo vašej domovskej krajine.

POZNÁMKA: ak sa požaduje predchádzajúce povolenie* vašej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia*, nikdy v zahraničí nepodstupujte liečbu bez neho. Ak ste podstúpili liečbu v zahraničí bez požadovaného predchádzajúceho povolenia* od vašej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia*, existuje možnosť, že vaša žiadosť

o náhradu* bude zamietnutá. Následne možno budete musieť znášať všetky náklady na zdravotnú starostlivosť, ktoré vám vznikli v zahraničí.

Potrebujem odporúčanie?

Ak chcete dostať liečbu podľa *nariadení o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009**, požiadavka na odporúčanie bude závisieť od toho, či je v krajine, v ktorej je liečba poskytovaná*, zavedený systém odporúčaní, alebo nie. Ak je to tak, môže byť na získanie prístupu k špecializovanej zdravotnej starostlivosti v príslušnej krajine potrebné odporúčanie od vášho všeobecného lekára* doma alebo od všeobecného lekára* v krajine, v ktorej je liečba poskytovaná*.

Ak však chcete vyhľadať liečbu v zahraničí podľa *smernice 2011/24/EÚ**, požiadavka na odporúčanie bude závisieť od toho, či je vo vašej domovskej krajine* zavedený systém odporúčaní na prístup k špecializovanej liečbe. Ak takéto odporúčanie nie je potrebné na prístup k zdravotnej starostlivosti vo vašej domovskej krajine*, nebude potrebné, aby ste pred prístupom k špecializovanej liečbe v zahraničí požadovali od vášho všeobecného lekára* odporúčanie.

Ak chcete získať viac informácií, obráťte sa na svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zdravotného poistenia* a na národné kontaktné miesto* vo vašej domovskej krajine. Viac informácií o tom, či je v danej krajine zavedený systém odporúčaní, vám môže poskytnúť národné kontaktné miesto krajiny, v ktorej chcete absolvovať liečbu.

Kde nájdem informácie o poradcovničkoch?

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo nemocnica, ako aj národné kontaktné miesto* v krajine, v ktorej chcete vyhľadať liečbu, vám môžu poskytnúť informácie o tom, ako dlho budete musieť čakať pred poskytnutím liečby, a o akýchkoľvek možných poradcovničkoch, ktoré treba rešpektovať.

Môže ma miestny poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo nemocnica odmietnuť prijať ako zahraničného pacienta?

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti alebo nemocnice môžu obmedziť prijímanie zahraničných pacientov len vtedy, ak je to oprávnené z naliehavých dôvodov všeobecného záujmu, ako sú napríklad požiadavky na plánovanie týkajúce sa cieľa zabezpečiť dostatočný a stály prístup k vysokokvalitnej liečbe pre domácich pacientov na ich území. Takéto opatrenie sa môže ukázať ako nevyhnutné napríklad vtedy, keď sa počet zahraničných pacientov zdá taký vysoký, že miestne nemocnice sa preplnia príliš veľkým počtom pacientov a nedokážu sa vyrovnáť s dopytom, čo vedie k neudržateľným poradovničkám pre domácich pacientov.

Akékoľvek obmedzenia týkajúce sa prijímania zahraničných pacientov musia byť verejne dostupné vopred. Ak chcete získať viac informácií o akýchkoľvek možných obmedzeniach týkajúcich sa obmedzení prístupu k zdravotnej starostlivosti v zahraničí, obráťte sa na národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej chcete absolvovať liečbu.

③ Predpisy

Môžem počas pobytu v zahraničí predložiť v miestnej lekární predpis, ktorý vystavil môj ošetrojúci poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v mojej domovskej krajine?

Predpis* na lieky alebo zdravotnícke pomôcky predpísané vo vašej krajine platí v ktorejkoľvek krajine EÚ*/EHP*.

Aby ste však zabezpečili, že lekárnik v zahraničí uzná váš predpis* a bude mu dobre rozumieť, informujte svojho predpisujúceho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o plánovanom použití predpisu v zahraničí. Predpíše vám tak lieky alebo zdravotnícke pomôcky v súlade s minimálnymi

požiadavkami na informácie pre cezhraničné predpisy* (vykonávacia smernica 2012/52/EÚ*):

- identifikácia pacienta: priezvisko(-á); krstné meno(-á); dátum narodenia,
- overenie predpisu: dátum vystavenia,
- identifikácia predpisujúceho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti: priezvisko(-á); krstné meno(-á); profesionálna kvalifikácia; priame kontaktné údaje, ako napríklad e-mail a telefón alebo fax; adresa pracoviska vrátane názvu príslušného členského štátu; písomný alebo digitálny podpis,
- identifikácia predpísaného produktu: bežný názov (účinná látka) alebo vo výnimočných prípadoch názov; farmaceutická formulácia (tabletky, roztok atď.); množstvo; sila; režim dávkovania.

Upozorňujeme, že v danej krajine v zahraničí nemusí byť príslušný liek dostupný alebo povolený na predaj. Ak je to možné, vždy sa snažte kúpiť si lieky na predpis v lekárni v tej krajine, kde bol predpis vystavený.

Môžem v lekárni vo svojej domovskej krajine predložiť predpis vystavený v zahraničí?

Predpis vystavený v inej krajine EÚ*/EHP* musí uznať každá lekáreň vo vašej domovskej krajine*. Tak je možné zabezpečiť primeranú následnú liečbu a kontinuitu starostlivosti po návrate domov.

Aby ste však zabezpečili, že váš lekárnik doma uzná váš predpis* a bude mu dobre rozumieť, informujte svojho predpisujúceho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o plánovanom použití predpisu vo vašej domovskej krajine*. Predpíše vám tak lieky alebo zdravotnícke pomôcky v súlade s minimálnymi požiadavkami na informácie pre cezhraničné predpisy* (vykonávacia smernica 2012/52/EÚ*):

- identifikácia pacienta: priezvisko(-á); krstné meno(-á); dátum narodenia,
- overenie predpisu: dátum vystavenia,
- identifikácia predpisujúceho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti: priezvisko(-á); krstné meno(-á); profesionálna kvalifikácia; priame kontaktné údaje, ako napríklad e-mail a telefón alebo fax; adresa pracoviska vrátane názvu príslušného členského štátu; písomný alebo digitálny podpis,
- identifikácia predpísaného produktu: bežný názov (účinná látka) alebo vo výnimočných prípadoch názov; farmaceutická formulácia (tabletky, roztok atď.); množstvo; sila; režim dávkovania.

Upozorňujeme, že vo vašej domovskej krajine* nemusí byť príslušný liek dostupný alebo povolený na predaj. Ak je to možné, vždy sa snažte kúpiť si lieky na predpis v lekárni v tej krajine, kde bol predpis vystavený.

④ Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a nemocnice

Ako nájdem poskytovateľa zdravotnej starostlivosti?

Ak chcete získať informácie o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti a o tom, ako ich kontaktovať, viac informácií vám poskytne národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej chcete absolvovať liečbu.

Ako nájdem nemocnicu, ktorá poskytuje liečbu, ktorú chcem podstúpiť?

Ak chcete získať informácie o nemocniciach a o tom, ako ich kontaktovať, viac informácií vám poskytne národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej chcete absolvovať liečbu.

Kde nájdem viac informácií o konkrétnom poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti alebo

nemocnici?

Ak hľadáte informácie o konkrétnom poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, mali by ste sa najskôr obrátiť priamo na poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, u ktorého sa chcete dať ošetriť. Je povinný poskytnúť vám tieto informácie:

- povolenie a stav registrácie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý je dôkazom jeho licencie na výkon lekárskej praxe
- poistenie zodpovednosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti za škodu pri výkone povolania
- nárok poskytovateľa zdravotnej starostlivosti poskytovať zdravotné služby hrazené zo systému sociálneho zabezpečenia

Tieto informácie môžu poskytnúť aj štátne zdravotné služby*/poskytovateľ zdravotného poistenia* alebo národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej chcete absolvovať liečbu.

Ako zistím, či sú nemocnica alebo zdravotnícke zariadenie, do ktorých chcem ísť, prístupné pre pacientov so zdravotným postihnutím?

Informácie o prístupnosti nemocnice pre pacientov so zdravotným postihnutím vám môže poskytnúť poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo nemocnica, ako aj národné kontaktné miesto* v krajine, v ktorej chcete vyhľadať liečbu.

Ako nájdem poskytovateľa zdravotnej starostlivosti?

Viac informácií o tom, ako vyhľadať a kontaktovať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo nemocnicu, vám poskytne štátna zdravotná služba*/poskytovateľ zdravotného poistenia* alebo národné kontaktné miesto* v krajine, v ktorej chcete vyhľadať liečbu.

⑤ Kvalita liečby

Ako môžem mať istotu, že liečba bude poskytnutá podľa určitých noriem kvality a bezpečnosti?

Keďže cezhraničná zdravotná starostlivosť* sa poskytuje v súlade s právnymi predpismi krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*, budú sa uplatňovať aj normy kvality a bezpečnosti tejto krajiny. Ak chcete získať viac informácií o zavedených normách kvality a bezpečnosti, ako aj o tom, na ktorých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti sa tieto normy vzťahujú, obráťte sa na národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*.

Ako môžem mať istotu, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, na ktorého sa chcem obrátiť, je kvalifikovaný na výkon lekárskej praxe a má dobrú povest?

Informácie o práve konkrétného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti na výkon lekárskej praxe alebo o akýchkoľvek možných obmedzeniach tohto práva vám môže poskytnúť národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*.

Ak chcete získať informácie o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, ktorí poskytujú liečbu súvisiacu s určitou chronickou alebo zriedkavou chorobou, miestna organizácia pacientov vám môže poskytnúť viac informácií o povesti konkrétného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*, vás môže informovať o rôznych organizáciách pacientov, ktoré sa v danej krajine nachádzajú.

⑥ Náhrada a náklady

Môže mi miestny poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo nemocnica účtovať vyššie poplatky preto, lebo som zahraničný pacient?

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo nemocnica sú povinní účtovať vám rovnaké poplatky, aké platia pre domácich pacientov.

Kde nájdem viac informácií o cenách liečby?

Viac informácií o sadzbách za zdravotnú starostlivosť, ktoré platia v danej krajine, vám môže poskytnúť národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej chcete absolvovať liečbu. Zahraničný poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, s ktorým chcete konzultovať, je navyše povinný poskytnúť vám jasné informácie o cenách liečby, ktorú poskytuje.

Aké mám možnosti, aby niektoré náklady prevzala moja štátna zdravotná služba*/poskytovateľ zdravotného poistenia* v mojej domovskej krajine?

Podľa právnych predpisov EÚ môže vaše náklady na lekárske ošetrovanie* v zahraničí prevziať vaša štátna zdravotná služba*/poskytovateľ zdravotného poistenia* vo vašej domovskej krajine v rámci dvoch rôznych systémov: podľa nariadení o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009* a podľa smernice 2011/24/EÚ*.

- Podľa nariadení o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009* sa vaše náklady prevezmú podľa sumy stanovenej v pravidlách a právnych predpisoch krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*.
- Podľa smernice 2011/24/EÚ sa vaše náklady prevezmú podľa sumy stanovenej v pravidlách a právnych predpisoch vašej domovskej krajiny.

Upozorňujeme, že rozsah hradených služieb zdravotnej starostlivosti, podmienky prístupu k lekárskemu ošetrovaniu*, ako aj finančné dôsledky môžu byť rôzne v závislosti od toho, v rámci akého systému budete v zahraničí ošetrovaní.

Keďže sociálne zabezpečenie zostáva v právomoci členských štátov, môžete mať nárok aj na prevzatie nákladov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť* na základe čisto vnútroštátnych právnych predpisov, napríklad v rámci vnútroštátnych projektov v oblasti zdravotnej starostlivosti pre pohraničné regióny.

Informujte sa u svojej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa povinného zdravotného poistenia* o všetkých možnostiach, ktoré máte v súvislosti s prístupom k zdravotnej starostlivosti v zahraničí.

Musím zaplatiť vopred, ak mám predchádzajúce povolenie* od mojej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia* v mojej domovskej krajine?

To, či náklady na liečbu priamo prevezme vaša štátna zdravotná služba*/poskytovateľ zdravotného poistenia* (platba treťou stranou*) alebo či budete musieť zaplatiť všetky náklady vopred vy sami a neskôr požiadať o náhradu, závisí od toho, či ste v zahraničí dostali liečbu na základe formulára S2* [nariadenia o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009] alebo podľa smernice 2011/24/EÚ.

- Podľa nariadení o sociálnom zabezpečení* spôsob platby bude závisieť od systému zavedeného v krajine, v ktorej je liečba poskytovaná*. Keďže ste ošetrovaný tak, ako keby ste boli poistený v systéme sociálneho zabezpečenia krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*, budete mať rovnaké práva a nároky týkajúce sa spôsobu platby ako domáci pacient s verejným zdravotným poistením. Môžu sa vyskytnúť dve možnosti:
  - ❖ Liečba, ktorú potrebujete, je bezplatná (čo môže byť častý prípad), niekedy v kombinácii s obmedzenou sumou spoluúčasti, pričom v takom prípade dôjde k úhrade nákladov priamo medzi poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a orgánom sociálneho zabezpečenia krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná. Zahraničný orgán sa následne automaticky spojí s vašou štátnou zdravotnou službou*/poskytovateľom zdravotného poistenia* vo vašej domovskej krajine a požiada o náhradu bez toho, aby ste vy museli ešte niečo urobiť. (! Upozorňujeme, že na základe vašich nárokov na tzv. Vanbraekelov doplatok* môžete požiadať o vrátenie všetkých alebo časti svojich nákladov na spoluúčasť*. Konkrétne ide o prípad, keď je sadzba za liečbu v zahraničí nižšia ako sadzba, ktorá sa uplatňuje podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení vašej domovskej krajiny*. Keď budete späť doma, informujte sa u svojej štátnej zdravotnej služby*/poskytovateľa zdravotného poistenia* o svojich

právach a nárokoch na dodatočnú kompenzáciu podľa Vanbraekelovho doplnku*)

- ❖ Všetky náklady na liečbu musíte zaplatiť sami a neskôr musíte požiadať o náhradu, a to buď miestny orgán sociálneho zabezpečenia, kým ste ešte v zahraničí, alebo vašu štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa povinného zdravotného poistenia* po návrate domov. V každom prípade sa bude uplatňovať sadzba náhrady platná v krajine, v ktorej je liečba poskytovaná*.
- Podľa smernice 2011/24/EÚ budete vždy musieť znášať všetky náklady na ošetrovanie najskôr vy. Všetky faktúry zaplatíte priamo poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti/nemocnici v zahraničí. Po návrate domov môžete požiadať o náhradu svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zákonného zdravotného poistenia*. Tí uplatnia rovnakú sadzbu náhrady ako pri ošetrovaní poskytnutom vo vašej domovskej krajine*.

Ak musím zaplatiť vopred, ktorú inštitúciu mám požiadať o náhradu?

Keď vás ošetrí v zahraničí podľa *nariadení o sociálnom zabezpečení (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009** a musíte uskutočniť platbu vopred*, môžete sa rozhodnúť, či požiadate o náhradu miestny orgán sociálneho zabezpečenia, kým ste ešte v zahraničí, alebo svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zákonného zdravotného poistenia* po návrate domov. V každom prípade sa bude uplatňovať sadzba náhrady platná v krajine, v ktorej je liečba poskytovaná*.

Podľa smernice 2011/24/EÚ musíte vždy uskutočniť platbu vopred*. Po návrate domov máte nárok požiadať o náhradu svoju štátnu zdravotnú službu*/poskytovateľa zdravotného poistenia*. V takom prípade sa bude uplatňovať sadzba náhrady vašej domovskej krajiny.

⑦ Práva pacientov

Čo ak nesúhlasím s liečbou alebo lekársnym zákrokom, ktoré navrhne poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v zahraničí?

V prípade, že s navrhovanou liečbou nesúhlasíte, nie ste v žiadnom prípade povinný ju podstúpiť. Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný získať váš informovaný súhlas pred začatím akejkoľvek liečby alebo lekárskeho zákroku. Máte nárok kedykoľvek zmeniť názor a ukončiť liečbu.

Napriek tomu zostáva v kompetencii poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, aby rozhodol, ktorá liečba je najvhodnejšia zo zdravotných dôvodov. Nie ste oprávnený presadzovať nijakú možnú liečbu, ktorú by ste si želali. Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti vás musí informovať o liečbe, ktorú navrhuje, ako aj o možných alternatívach liečby.

Či už súhlasíte s navrhovanou liečbou, alebo si zvolíte alternatívnu liečbu, pre každý lekársky úkon a na každý krok lekárskeho postupu je potrebný váš súhlas. Napokon sa vy sami rozhodnete, či s liečbou alebo lekársnym zákrokom budete súhlasiť alebo v nich pokračovať.

Ak chcete získať viac informácií o svojom práve na informovaný súhlas, obráťte sa na národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej chcete podstúpiť liečbu.

Kde nájdem informácie o svojich právach pacienta v tejto krajine?

Keďže cezhraničná zdravotná starostlivosť* sa poskytuje v súlade s právnymi predpismi krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*, budú sa uplatňovať práva pacientov uvedené vo vnútroštátnych právnych predpisoch danej krajiny. Budete mať rovnaké práva a nároky týkajúce sa prístupu k zdravotnej starostlivosti a poskytnutia liečby ako domáci pacienti, napríklad pokiaľ ide o vaše práva týkajúce sa informovaného súhlasu, prístupu k zdravotným záznamom, súkromia, sťažností a nápravy atď.

Viac informácií o rámci práv pacientov, ktorý je zavedený v danej krajine, vám môže poskytnúť národné kontaktné miesto* krajiny, v ktorej je liečba poskytovaná*.

⑧ Následná starostlivosť

Čo ak potrebujem následnú starostlivosť po liečbe alebo lekárskom zákroku, ktoré mi boli poskytnuté v zahraničí?

Ak ste podstúpili liečbu v zahraničí a ukáže sa, že je potrebné ďalšie lekárske sledovanie, máte nárok na vhodnú následnú starostlivosť* vo vašej domovskej krajine*, ako keby sa liečba uskutočnila doma, a nie v zahraničí. Vaša domovská krajina* je povinná poskytnúť vám následnú starostlivosť rovnakej kvality bez ohľadu na to, kde sa liečba uskutočnila.

⑨ Zdravotné záznamy a jazyk

Kde nájdem viac informácií o jazyku používanom pri poskytovaní liečby?

Národné kontaktné miesto* v krajine, v ktorej chcete absolvovať liečbu, vám môže poskytnúť viac informácií o jazykoch používaných pri poskytovaní liečby v danej krajine.

Musím zariadiť tlmočenie ja, ak z dôvodu jazykovej bariéry nerozumiem svojmu ošetrojúcemu poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti?

Ak sa pri poskytovaní liečby používa iný jazyk, uistite sa, že ste sa informovali o tom, či budete musieť počas kontaktu s poskytovateľom (poskytovateľmi) zdravotnej starostlivosti a iným zdravotníckym personálom v zahraničí zabezpečiť tlmočenie vy sami.

Čo by mal poskytovateľ zdravotnej starostlivosti zdokumentovať v mojich zdravotných záznamoch?

Na zabezpečenie kontinuity starostlivosti po návrate domov máte nárok na písomný alebo elektronický zdravotný záznam o vašej liečbe alebo lekárskom zákroku. Ošetrojúci poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v zahraničí by mal zdokumentovať údaje, posudky a informácie akéhokoľvek druhu o vašom zdravotnom stave a klinickom vývoji počas celého priebehu starostlivosti, napríklad informácie o diagnóze, výsledkoch vyšetrení, výsledku liečby, zozname podávaných liekov, pooperačných výsledkoch atď.

Mám právo na prístup ku svojim zdravotným záznamom?

Podľa smernice 2011/24/EÚ má každý pacient v rámci cezhraničnej zdravotnej starostlivosti* právo aspoň na jednu kópiu svojho zdravotného záznamu. Konkrétne máte právo na kópiu svojich zdravotných záznamov*, ktoré obsahujú také informácie, ako sú diagnóza, výsledky vyšetrení, posudky ošetrojúcich poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a informácie o akejkoľvek poskytnutej liečbe alebo zákroku.

Ako zabezpečím prenos svojich zdravotných záznamov do svojej domovskej krajiny?

Prenos vašich zdravotných záznamov k vášmu ošetrojúcemu poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti doma môže byť dôležitý na zabezpečenie kontinuity starostlivosti a vhodnej následnej liečby.

Váš poskytovateľ zdravotnej starostlivosti vám musí poskytnúť aspoň jednu kópiu vašich zdravotných záznamov, aby ste si mohli vy sami zabezpečiť prenos svojich záznamov. Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti môže takisto sám zariadiť prenos vašich zdravotných záznamov priamo k vášmu ošetrojúcemu poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti vo vašej domovskej krajine.

10 Sťažnosti a profesijné pochybenie

Čo ak nie som spokojný s poskytnutou liečbou alebo ak sa vyskytnú problémy?

Ak nie ste spokojný s poskytnutou liečbou alebo lekársnym zákrokom, máte nárok podať sťažnosť a požiadať o nápravu. V každom prípade sa budú uplatňovať právne predpisy krajiny, v ktorej sa liečba poskytuje. Budete preto musieť podať sťažnosť a požiadať o nápravu podľa tamojších správnych a súdnych postupov. Budete podliehať procesným pravidlám, lehotám, pravidlám týkajúcim sa dôkazného bremena a systému odškodnenia, ktoré sa uplatňujú v krajine, v ktorej chcete absolvovať liečbu.

Ak chcete získať viac informácií o svojich možnostiach podať sťažnosť a požiadať o nápravu v prípade výskytu problémov, obráťte sa na miestne národné kontaktné miesto*.

Na koho sa treba obrátiť, ak chcem získať viac informácií o svojich možnostiach podať sťažnosť a požiadať o nápravu?

Ak chcete získať viac informácií o svojich možnostiach podávania sťažností, urovnávania sporov a požadovania nápravy v prípade výskytu problémov, obráťte sa na národné kontaktné miesto* v krajine, v ktorej je liečba poskytovaná*. Informujte sa o rôznych zavedených postupoch, na ktoré inštitúcie sa obrátiť, o krokoch, ktoré musíte vykonať, príslušných lehotách, ako aj o predpokladaných procedurálnych nákladoch.

Ako môžem získať istotu, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti má poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania alebo podobné záruky v prípade výskytu problémov?

Podľa smernice 2011/24/EÚ* je každá krajina EÚ*/EHP* povinná zabezpečiť, aby mala zavedený systém poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone povolania alebo záruku či podobnú úpravu, pokiaľ ide o liečbu poskytovanú na jej území.

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný poskytnúť vám informácie o poistnom krytí jeho zodpovednosti pri výkone povolania.

11 Národné kontaktné miesta

Čo sú národné kontaktné miesta*?

V súlade so smernicou 2011/24/EÚ* má každý členský štát zriadené jedno alebo viac národných kontaktných miest* pre cezhraničnú zdravotnú starostlivosť. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, akým spôsobom budú tieto národné kontaktné miesta* prevádzkovať. Preto medzi nimi existujú veľké rozdiely. Niektoré národné kontaktné miesta* sú prepojené so štátnym poskytovateľom zdravotného poistenia alebo s ministerstvom zdravotníctva, zatiaľ čo iné sú nezávislými orgánmi.

Hlavnou úlohou národných kontaktných miest* je poskytovať pacientom jasné a dostupné informácie o všetkých aspektoch prístupu k lekárskej ošetrovaniu* v zahraničí. Národné kontaktné miesta poskytnú pacientom informácie o rôznych témach v závislosti od toho, či ide o domáceho pacienta, ktorý chce získať prístup k zdravotnej starostlivosti v zahraničí (odchádzajúci pacient*), alebo o zahraničného pacienta, ktorý chce mať prístup k zdravotnej starostlivosti v príslušnej krajine (prichádzajúci pacient*).

Ako kontaktovať národné kontaktné miesto*?

Všetky národné kontaktné miesta* majú osobitné webové sídlo, na ktorom sa uvádzajú základné informácie o lekárskej ošetrovaniu* v zahraničí (cezhraničná zdravotná starostlivosť*). Okrem toho sa pacienti môžu obrátiť priamo na národné kontaktné miesta*, ktoré im poskytnú viac informácií alebo

zodpovedia otázky týkajúce sa prístupu k zdravotnej starostlivosti v zahraničí, a to napríklad telefonicky, e-mailom alebo prostredníctvom online kontaktného formulára. Mnohé národné kontaktné miesta* zároveň slúžia pacientom osobne vo svojej kancelárii. Príslušné kontaktné údaje sa uvádzajú na webovom sídle každého národného kontaktného miesta*, ako aj na webovom sídle Európskej komisie.

